

KIÜRTÖS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

BÜKKIPUSZTAI TRAGÉDIA

Községünket, Pilisszentlászlót a mintegy három évszázadnyi fennállása alatt számos tragédia érte. A sok tragédia közül az egyik a legborzalmasabb

közül, 1947. augusztus 17. történt borzalmas bükkpusztai gyilkosság a háború utóhatásaként említhető. E szomorú esemény, már leginkább idősb szüleink, nagyszüleink, ismerőseink elbeszélése alapján él még emlékezetünkben.

A fiatalabbaknak, a szüleik, nagyszüleik, ismerősök beszélték el. A most már nagyon időseink közül, akik már éltek a tragédia idején, még élesebben emlékeznek rá. Jómagam is csak két évvel a szomorú történet után születtem, így én is csak szüleimtől, majd később

iskoláskoromban

számos falunkbelimtől hallottam, már ifjú koromban szerettem a könyveket, s bújtam az antikváriumokat. Így akadtam Budapest központi antikváriumába, Mág Bertalan krímiírónk Szentendrei vérbosszú c. írásában a valóságtól teljesen eltérő módon írja le. Írásában csak a véres tragédia borzalmassága az,

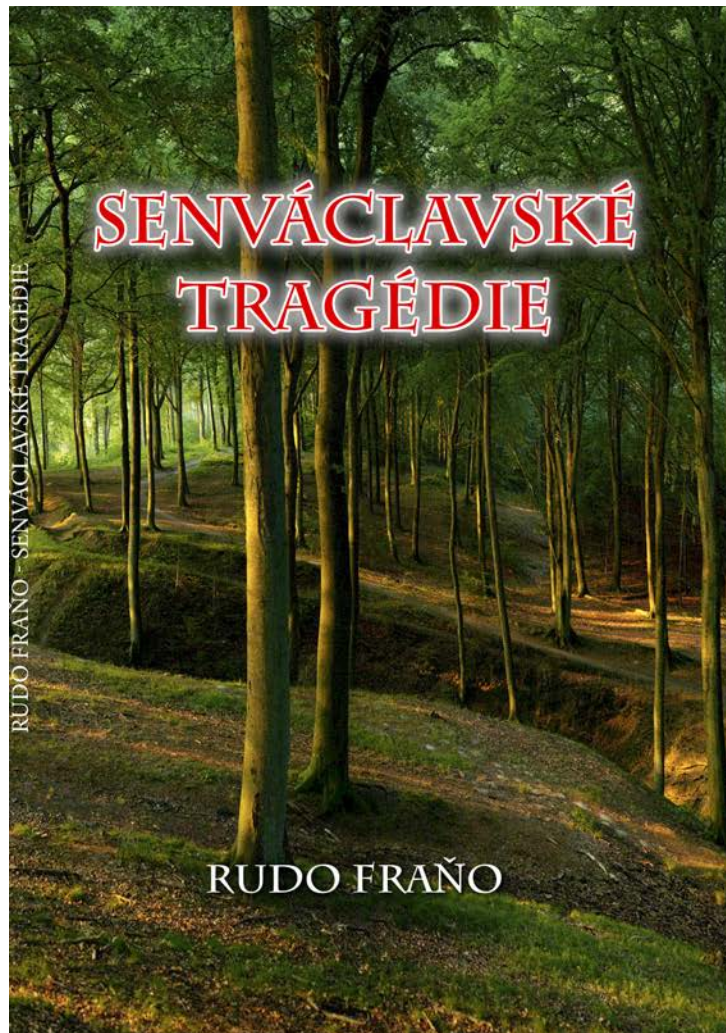
ami megfelel a valóságnak. A szerző vagy nem ismerte a valóságot, vagy nem mert megírni azt. Köztudott, hogy részt vett a nyomozásban az

akkoriban a Pest megyei kapitányi tisztet betöltő München Ferenc utasítására. Illetve, annak vezetése alatt. A két és fél évtized múlva megírt epizód írásakor nem gondolt arra, hogy ezt esetleg olyanok is olvashassák, akik bizonyítékok alapján merőben másként tudják szeretteik halálának okát.

Leírásában a faluban uralkodó német – szlovák (sváb – tót) ellentétről ír. A falunkban ilyen ellentét nem volt, nem is lehetett azon egyszerű oknál fogva, hogy községünkben, 1945-ben illetve sem előtte sem utána németajkú közösség

nem volt, sőt még németül beszélőről sem tudunk. Ugyanakkor német előnévvel rendelkező családok laktak, és még jelenleg is laknak, az őslakosok közül is. Valamelyik tanítónk, vagy hivatalnok, és a plébános úr is tudhatott németül.

Mág Bertalan író „elvtárs“ minden bizonnyal a

RUDO FRAŇO - SENVÁCLAVSKÉ TRAGÉDIE

RUDO FRAŇO

német ajkúak jogtalan erőszakos kitoloncolását, kitelepítését akarta ezen írásában igazolni.

A bükkpusztai véres tragédia napján történt a közeli Dubina-réti szörnyűséges esemény is.

Az erdei tisztáson két fiatal pár békésen pihengetett, amikor a gyilkos rablási szándékkal rájuk tört.

Az egyik fiatalemberen fegyverével halálos sebet ejtett, s annak társnője az ijedségtől, ott a helyszínen szörnyet halt.

A másik párocskának az alattuk lévő Kárpát-forrás felé sikerült elmenekülni, ahol találkozott pilisszentlászlói gyerekekkel, akik ott legeltették állataikat. A túlélő hölgy sokáig dolgozott az ORFI- kórházban, ahol beszélt az eseményről több, éppen kórházban lévő pilisszentlászlói lakosnak. Elbeszéléséből egyértelműen lehet következtetni az elkövetőre. Sajnos, az akkori diktatúrától mindenki félt, még a közvetlen hozzátartozók is csak szűk körben mertek beszélni az esetről.

Történt nem sokára a tragikus eseményt követően a szlovákiai „lakosságse” néven emlegetett kitelepítéskor. Az egyik lakosunk, aki a másnapi kiutazásra már elkészült, magához hívatta az egyik szentlászlói gyermek édesapját, és elmesélte neki; hogy a gyilkosság napján kinn járt az erdőben, és a Bükkpusztához közeli forrásnál látta véresen a személyt, aki éppen ott mosakodott. Mivel szentlászlói lévén, jártas volt a szláv nyelvekben, megkérdezte az ott tisztálkodó férfit, (akit különben jól ismert, mivel a front elvonulását követően, ott maradt községünkben, Pilisszentlászlón, tehát katonaszökevény volt), hogy mit cselekedett, mitől véres. A kérdezett tömören csak annyit válaszolt: -„Menjél Bükkpusztára, majd megtudod, de ha szólni mersz valakinek a találkozásunkról, te is úgy jársz!”

Pilisszentlászlón akkoriban sok család tartott kecskéket, amiket a leány és fiúgyermekek közösen legeltettek.

Néhányan, éppen a Dubina rét alatti Bükköspatak mentén.

Ekkor történt, hogy a Dubina- réti gyilkosság két túlélője a patak felé menekülve kiáltozta: meneküljtek gyerekek, jön a gyilkos. A legeltetők között volt idősebb nővérem is, aki ezt számtalanszor elmesélte.

A korabeli hiteles tanúk elbeszélése alapján tehát a tettes ismert. A szemtanúk elbeszélése szerint Zborai Péter, az egyik áldozat még élt. Amikor lovas kocsival kórházba szállították, és útközben ugyanazt a nevet emlegette gyilkosként.

A szörnyűséges tettek elkövetésére azonban konkrét, megmagyarázható okot nem lehet találni. Ilyen szörnyűséges esetre nincs magyarázat, csak feltevések. Az egyik feltételezés szerint, mivel a tettes front elvonulását követően, még továbbra is itt tartózkodott a vidékünkön, könnyen feltételezhető, hogy a pilisszentlászlói gyerekekkel lehetett nézeteltérése, esetleg sérelme.

A másik feltételezés, amit idősebb pilisszentkereszti lakosoktól hallottam, hogy a bükkpusztai Zborai földesúrral, vagy annak gyermekeivel, Péterrel és Kálmánnal lehetett konfliktusa.

Bármilyen is volt, emberi ésszel felfoghatatlan, hogy a helységben békésen dinnyét eszegető védtelen gyerekeket ilyen embertelen módon lemészárolja.

A Dubina (Tölgyes) – réten történő gyilkosságot, kétséget kizáróan rablási szándékkal követte el. Ebben az esetben nem lehet mást feltételezni. A gyermekek meggyilkolása okaként valamilyen megtörtént vagy vélt sérelemnek a megbosszulását lehet feltételezni. A két Zborai testvérrel, Péterrel és Kálmánnal együtt halt meg tragikus körülmények között: - Hornyák János, 15, Kocskovszki Dezső 15 és Szlovák József 17 évesen. Mindhárom ifjú itt a szülőfalujában kapott végső nyughelyet.

Az eseményről, a 2016 . - ban megjelent TRAGÉDIÁK A PILISBEN c. könyvem egyik fejezetében írok bővebben, de az már kevésbé publikus.

Még ugyanabban az évben, a Szlovák állam támogatásával, mivel leginkább szülőfalumat érintő megtörtént eseményeket tartalmaz, kicsit más néven, SENVÁCLAVSKÉ TRAGÉDIE c. szlovákul is megjelent 500 példányban, és el is fogyott.

ADALÉKOK KÖRNYÉKÜNK II. VILÁGHÁBORÚS TÖRTÉNETÉHEZ

I. FEJEZET

NÉHÁNY BEKEZDÉS A HÁBORÚ LEGSÖTÉTEBB ARCÁRÓL

A háborúnak ezer arca van. Másképp látja a politikus: másképp a nyertes-, de egészen másképp a vesztes hadvezér is: másként emlegeti a vitézségi éremmel, netán vaskereszttel kitüntetett „obsitos”. Másképp nézi már a túlvilágról az elesett, elvérzett, harcokcsival elevenen széttaposott, kivégzése előtt kegyetlenül megkínzott, fogságban éhen halt „ismeretlen katona”. Egészen más emléket hurcol róla a kezét /lábát/ szemét elvesztett hadirokkant: a kibombázott s földön futó nincstelenné vált hátszágai, a gulágról nagybetegen hazakerült „málenkij robotos”, a sorozatban megerőszkolt gyermeklányka, a férje/gyerekei előtt megkényszerített családjára, az aknára lépett s darabokra szakadt férjét sírató özvegy, az eltűnt katonafiát gyászoló édesanya, a pártában maradt menyasszony, akinek vőlegénye jeltelen sírban porlad valahol a Donnál vagy egy budai villa kertjében. Vég nélkül folytatható a sor, mert a háborúnak ezer arca, de és millió vesztese van.

Ám van-e a háborúnak egyáltalán valódi nyertese?! Sztálin „generalisszimusz” sohasem vallotta be a 28 millióra becsült emberveszteségét /politikai okból meghalt /megölt áldozatok nélkül (!). A szintén győztes Churchill „csak könnyet és vért” ígért Angliának a háborúba lépéskor. Amerikának mindössze 300.000 fő a háborús halottja, ám sohasem tudjuk meg, mekkora értékű hadianyagot, technikai eszközt és élelmiszert adott a szovjet szövetségesnek.

„A háborúhoz három dolog kell: pénz, pénz és pénz, - fogalmazta meg Montecuccoli, a klasszikus katonai szakíró. Közgazdászok becslése szerint a II. világháború „árából” a Földön akkor élt 2 milliárd ember mindegyikének kétszoba-konyha-fürdőszobás lakóházat lehetett volna építeni a hozzátartozó udvarral, kerttel együtt. Meglehet, igazuk volt, vagy legalább is közel jártak az

igazsághoz. Ki tehát a vesztese e mérhetetlen pénznek? - Az egész emberiség! Beszélhetünk-e ezek után a háború győzteseiről, ha csupa – csupa vesztese van???

Nem szívesen, ám borzasztó mementóul hadd említsek néhány vesztest ebből a rettentő világegészből. Alighanem egyetlen vagyok, aki leírja azokat az iszonyokat, amelyek egyre szaporodó évtizedeim alatt tudomásomra jutottak szűkebb pátriámban. Csak itt a Gerecse és pilis táján.

Tudom, mindössze „csepp a tengerből”. Csak ízelítő. Ám ki mondja meg, hány cseppből áll a tenger, hol a határa s milyen rettentő a mélye?... Tartozom ezzel a helytörténetnek s gyermekeimnek meg unokáimnak. Tudják meg legalább ők, mi és milyen volt ez a tömör iszonyat, amely mindössze hat betűbe befér, ha leírjuk: HÁBORÚ.

Azt is tudom, a következő bekezdések valószerűtlenek a most élők számára, noha úgy írom le valamennyit, ahogy elbeszélőiktől hallottam. Nincs bennük írói bravúr vagy költői túlzás. Egytől egyig megtörtént esetek.

Esetek? – Borzasztó tragédiák! Aki netán kételkedik szavahihetőségükben, ne felejtse: az életben sokszor az igazság a leghihetlenebb.

Másrészt régóta tudom: a krimiírók gyenge fantáziájú emberek. A valóság kegyetlen regénye sokszor túltesz a legagyafúrta kitalált gyilkosságokon vagy a legvéresebb akciófilmen. Ezt bizonyítják a következő bekezdések.

Elbeszélőik személyes ismerőseim, ámbár egyre kevesebb él már közülük.

Vajon hogy látják mindezt a másvilágról?

KIVÉGZÉS ELHALASZTVA

- Tíz, Budáról kitört s a háromszoros ostromgyűrűn csodamód átjutott német katonát fogtak el Csobánkán a szovjetek. Kihallgatásuk Stollár Károlyék lakásán történt. A szomszéd szobában tartózkodó fiatalasszony jól hallotta a vallomását

„elősegítő” pofonokat és erőteljes ütések. Ezt követően az udvaron félkörbe állították a tíz megkínzott szerencsétlent, s látványos előkészületeket tettek kivégzésükre. Élvezettel nézve halálfélelmüket, tovább feszítették a húrt. Kihajtották valamennyiüket az utcára, hogy úgymond itt történik agyonlövésük. A temető felé terelve a halálra szántakat, még kb. 8-10- szer megismételték e pokoli színjátékot. A tíz kegyelemlövés végül a temetőben dördült el... (A holttestüket rejtő tömegsírt 1991-ben mutattam meg a hadisírkutató – gondozó német feketekereszteseknek. Exumálásuk és lehetőség szerinti azonosításuk után tájékozottságom szerint a Budaörsi Német Központi Katonatemetőbe kerültek, s így maradnak örökre a vendégeink).

- Akiket megjelöltek

Vlaszov szovjet tábornok még a háború elején egész hadosztállyal átállt a „biztosan győző (???)” német hadsereghez. Szláv katonái így német egyenruhában a Vörös Hadsereg ellen harcoltak, megkülönböztető jelet viselve sapkájukon. A szovjet hadvezetés ezért érthető „előszeretettel” vadászott rájuk, s a fogságba esésükor a legcsekélyebb kegyelemre sem számíthattak. Papucsek István pilisszentkereszti lakos említett néhány itt elfogott vlaszovistát. Szlovák

anyanyelvű lévén, megértette „kedves” szovjet fogadtatásukat. Kettőjük további sorsáról a szomszédos pilisszántói származású Vidicska Jánosnétól tudok. Egyikük meztelen mellére, másikuk arcára éles késsel horogkeresztet véstek agyonlövésük előtt.

- Akik sajtát kezüleg ásták meg sírjukat

Sárisápon elfogott két fiatal német katona vallatásának vége: ásót adtak a kezükbe, s az akkor jól ismert „davaj! Davaj!” (= tedd! Csináld!) biztatással ásták meg velük sírjukat a kegyelemlövés előtt. Kanocki Margittól tudom, akinek édesapját annyira megrázta az eset, hogy napokig enni sem tudott utána.

-**Idős Piliscséviek** négy hasonló kivégzésre emlékeznek. Itt azonban a szerencsétleneknek félmeztelenül kellett elvégezniük életük legutolsó munkáját a kemény téli hidegben. Milyen leleményes az ördög, ha emberbőrbe bújik. (Pár éve Kohlrusz Gábor megbízott sírkutatónak mutattam meg e négyes sírt. Az exhumálást, azonosítást, emberhez és katonához méltó újratemetést Budaörsre ő intézte)

Folytatás a következő KÜRTÖS-ben.

DOBAY PÁL
erdőmérnök

KEDVES RUDI!

Ahogy gondolod. Szülőfalum kerek három hónapig volt elsővonalbeli hadszíntér, így "volt szerencsém" személyesen megtapasztalni a leírt borzalmak egy részét. A többi esetet volt működési területemen, zömmel a DNY-Pilisben hallottam, mindenkor az elbeszélő nevét is feltüntetve.

P.szentlászló megúsza a háború iszonyatát, így nemigen él nálatok olyan öreg, akinek hasonló emlékei lennének. A fiatalok pedig talán el sem hiszik, ha közre adod. Tehát még egyszer mondom: ahogy gondolod, úgy közöld.

Dobay Pál

BÁNYÁSZNAP

Magyarországi testvértelepülésünk Mogyorósbánya, amint az a nevéből is kitűnik bányásztelepülésként él tudatunkban. Ugyanakkor hajdani, tehát eredeti elnevezése, valószínűleg az ott található sok mogyorósbokorból eredhetően Mogyorós néven lett elnevezve hivatalosan. Tehát a Mogyorósbánya elnevezést, a későbbi

szénbányatermelés után kapta. A község életében 1942. július 31. immár 82 évvel ezelőtt emberveszteség szempontjából a kis bányászfalut leírhatatlanul borzalmas, esemény rendítette meg. Ekkor történt a borzalmas bányásztragédia, amely 51 életerős bányász halálát okozta. Az hogy a leírhatatlan tragédia, éppen a háború közepén

történt, még inkább súlytotta a túlélőket. Mogyorósbánya Önkormányzata, a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattal karöltve szokta megrendezni bányásznapi az ünnepi megemlékezést hős bányászairól. Így történt ez idén is a borzalmas tragédiát követően 82. esztendőben. Kevesen bár, de élnek még községbeliek, akik leginkább már csak gyerekként, illetve szüleik elbeszélései

alapján hitelt érdemlően részletesebben emlékeznek a tragédiára. A bányászat tovább folytatódott, sőt előfordult, hogy a tragédiában szörnyethalt édesapa helyett, hogy az akkoriakban szokásos sokgyermekes család kenyerét biztosítani, a nagyobbik, de még ifju, alig 15 éves legényke vette át a bányászcákányt, és szállt le a mélybe. Az utódok nem felejtnek! Ismerik a mondást, mely szerint: *„Aki a múltját nem tiszteli, a jövőt nem érdemli!”*

A keserves bányászkenyér

A kölcsönösségnek az a hibája, hogy vég nélküli megtorláshoz vezet. A kölcsönösség hiánya viszont minden jó embert eltünteti a Földről. Életben tartva a hálátlanokat, elnyomókat, kizsákmányolókat, és agresszorokat. A bányászok a világ legjobb emberei, de az ő életük a legrosszabb a világon, „cserébe”. fizikai munka, ráadásul a föld alatt, hidegben, vagy sáros melegben, sötétben, szűk helyen, víz, robbanás gáz, és omlásveszélyben, elektromos vezeték között a vizes környezetben, stresszben a normateltetés és belső cselszövés miatt. Mindezt „természetesen” három műszakban. Kialvatlanul, biológiai ritmus nélkül.

Az ókorban rabszolgák dolgoztak a bányákban. A

középkorban, egész Európában a németek monopolizálták az óriási szakértelmet, igénylő bányászatot, de a bankáruk gazdagodtak meg belőlük.

Bohnerek,
Fuggerek. Innen van a fukar szavunk. Szinte aránytalan áldozatot igényel, és igényelt a bányászat. A bányászainknak dacolniuk kellett minden rossz körülménnyel. Egyetlen cél vezérelte, motiválta őket, a család eltartása

gyerekek felnevelése. A kemény férfierőt és kitartást igénylő munka közben, ráadásul az életük sem volt biztonságban. A legkülönbözőbb veszélyeknek voltak kitéve. Ebből az egyik szerencsétlenség 82 évvel ezelőtt 1942. július 31. bekövetkezett. Az akkori vizsgálatok szerint az egyik elővájási munkahelyen végzett robbantás omlást okozott és ebből adódóan metánkiáramlás történt. A robbantást benzinlámpa okozta, ez újabb metánkiáramlást idézett elő és így további robbanások történtek, amik 51 ember halálát okozták.

Babocsai István mogyorósi bányász vezetésével munkahelyükön a vájat végén elgátolták magukat és a sűrített levegő vezetékének elvágásával túlnyomást létesítve, megakadályozták, hogy menedékhelyüket a füstgázok eláraszthassák. Itt várták meg a folyosó kiszellőztetését, majd a bányamentők és az üzemorvos megérkezését. Az áldozatok közül tizennégyen a helyi temető külön parcellájában nyugszanak.

Részlet, A keserves bányászkenyér c. 2016. megjelent könyvemből.

LEVELEZÉS

Kedves Rudi!

Néhai férjemen, Dr. Turi-Kovács Bélán és közös barátunkon, Dr. Bakos Zoltánon keresztül a mi ismeretségünk is több évtizedes immár.

El kell mondanom, hogy férjem igen sokat olvasott, ennek keretében sok település újságját is. Fölös udvariasság nélkül írom, hogy hónapról-hónapra mindig várta a Kürtös legújabb számát, és mindig elmondta, hogy ez az egyetlen, valóban települési újság, ahol az ott élők életét meg lehet ismerni.

Férjem halála óta is Zoltánon keresztül mindig megkapom a Kürtöst, és azt magam is, de igen idős édesanyám is érdeklődéssel olvassuk.

A mostani, 2024. július-augusztusi számot külön örömmel vettem kezembe – de egyben persze szomorúan is -, mert nagyon jól esik, hogy hosszabb idő után is nem felejtette el férjemet, és írásával, fényképével megemlékezik Róla.

Hálás köszönet érte!

Sajnos olyan korban élünk, amikor a hála és az emlékezés nem szokás...

Lovaggá avatására, a közelmúltban volt 75. születésnapjára utólag is gratulálok, őszinte szívvel

kívánok további jó egészséget és hasznos írói, lapszerkesztői tevékenységéhez töretlen erőt és munkakedvet.

Szívélyes üdvözlettel:

Sosity Irén

KEDVES RUDKO!

Errefelé lassan jár a posta. Az Esztergomban f. év. aug. 28-án feladott küldeményedet szept. 4-én vehettem kézbe. Épp egy hét... Így késve tudom csak megköszönni. Örömmel olvasom a pilisi helyneveket (Csikóvár, Izbég, Lepence, Mikulalósz stb.). A külalakat igencsak feldobja a sok színes szövegek közötti kép. Nem modern(?), élvezhetetlen rajzok, hanem megannyi gyönyörködtető alkotás. Ki a készítőjük? Köszönetem neki is.

Hanem a "legnagyszerűbb barátom" erős túlzás. A kultúra lovagjai között biztosan van jó néhány új ismerősöd, aki méltóbb erre a jelzőre.

Mégegyszeri köszönettel és várva az e havi lapszámot:

Pali

- Doktor úr!

- Baj van a szexszel.
- Konkrétan micsoda?
- Az, hogy közben nem látom a TV-t.

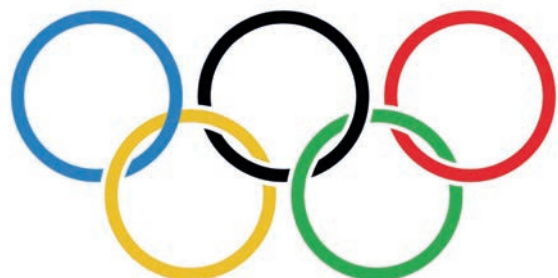
Losonci Miklós

lányok WC- jének a folyosójára. Ma a laktanyák legénységének a fele leányság. „Gólyatábor?” Már a rendszerváltás előtt a gyerekeim fiúk-lányok is használhatták mindkét óvodai vécét. A olimpia is ilyen.

Losonci Miklós

Tilos a férfiak kirekesztése a női sportból!?

Mert a nők között azok a férfiak is vagyont kereshetnének, akik a többi férfi között éhen halnának. Nőveréssel dollár miliomossá válni ez nőimitátorok Mekkája. 68 éve koedukált bölcsödés lettem, egyszerre tusolták az egész csoportot a kádban. Az óvodában már belépnünk is tilos volt a

A Magyar Kultúra lovagjainak találkozója Túrkevéen

A Kultúra Lovagrendjéről nagyon röviden

Az alapítvány – a doni áttörés 60. évfordulóján – 2003. január 22-én elindítva, 2004. július 10-én az alapító okirat túrkevei aláírásával létrehozta a Kultúra Lovagrendjét. Alapító lovagja Nick Ferenc, az alapítvány kuratóriumának elnöke.

A Kultúra Lovagja címmel elismertek önként dönthetnek arról, hogy akarnak-e a lovagrend tagjai lenni, és találkozni vagy együttműködni a lovagtársakkal. A lovagrend sajátosságai: a zászló, az ezüst kitűző és a tagsági igazolvány. A lovagrend az alapítvány meghatározó szervezeti eleme, tagjai területileg és szakmailag sokoldalúan együttműködnek. A közösséghez való tartozás együttműködési támaszt jelent az elismerésben részesültek számára önzetlen tevékenységük folytatásához.

Emlékezet őrzése

KOPJAFÁK

Kultúra Lovagrendje Emlékparkja. Háttérben a református templom tornya

Idén, ismét az a megtiszteltetés ért, hogy négy személyre szóló meghívót kaptam a Magyar Kultúra lovagi találkozására, Túrkevére. Unokaöcsémrel Imrével, nejevel Jolkával és párommal Margóval indultunk útnak.

Igen komoly hazafias programot állított össze Nick Ferenc elnökünk a helyi Dr. Szabó Zoltán a városka többszöri polgármesterével, (aki „civilben“ idősebb kora ellenére még mindig, állatorvosként is praktizál), és természetesen sok baráti segítséggel.

Találkozhattunk, Erdélyből, Ukrajnából, Szlovákiából érkezett lovagtársakkal is, akik szintén résztvettek a háromnapos találkozón. A híres túrkevei gyógyfürdő mellett lettünk elszállásolva. Az igen gazdag program mellett minden nap jutott időnk a fürdőzésre is.

Lovagi találkozó programja

2024. 08. 16.

14.00-15.00 óra érkezés Túrkevére, Gyógyfürdő melletti szállásra 15.00 órától fürdés

18.00 Ünnepeles megnyitó az Egressy Béni Zeneiskola Dísztermében, majd

Marosán Csaba (Kolozsvár): Bomlott cinbalom, Arany J. ismeretlen arca

20.00 óra Vacsora, majd a lovagtársak bemutatkozása

2024. 08. 17.

08.00 reggeli

09.00 Utazás Ecseg-pusztára

11.00 óra Emlékezés, koszorúzás dr. Balogh János emlékhelyén

12.00 Pusztaparti, ebéd

15.00 Látogatás a Finta Múzeum Vadász Pál Kiállítóterembe, majd szabad program, fürdés

18.00 Egressy Béni Zeneiskola Dísztermében:

Lovagok a 21. században (tájékoztató)

18.15 Temesi Mária operaénekes dalestje

18.45 Németh Nyiba Sándor verses, zenés estje: Ne szégyelld, hogy van lelked!

20.00 Vacsora
Lovagi est, közben lovagtársaink előadásai

2024. 08. 18.
07.30 reggeli
08.45 Szentmise a Római Katolikus Templomban
10.30 Városnézés lovaskocsikkal
13.00 ebéd

15.00 Lovagi találkozó zárása
Befejezésül, a Magyar Kultúra lovagrendjéről, még csak annyit, hogy 22 országban vannak lovagtársaink, tényleges számunkat idős korunk miatt naprakészen nem lehet tudni, de 750 – 770 között valószínű.

F R

Za Pavlom Hévizim

Vo veku nedožitých 87 rokov zomrel Pavol Hévizi – srdce a duša Slovákov v Moďoróši. Pali báči sa narodil 21. júla 1937. Pôvodným povoláním bol stredoškolský profesor. Už v mladosti sa stal členom chýrnej moďoróšskej dychovky, tridsať rokov stál na jej čele. Pod jeho vedením získal orchester zlatý diplom Maďarského zväzu dychových hudieb. V rokoch 1994 a 2019 bol predsedom miestnej slovenskej samosprávy a má veľké zásluhy na zavedení výučby slovenského jazyka v miestnej materskej a základnej škole. V tejto funkcii zastupoval záujmy Slovače, niekoľko rokov bol členom Valného zhromaždenia Celoštátnej slovenskej samosprávy v Maďarsku a udržiaval úzke kontakty so Zväzom Slovákov v Maďarsku.

Po celý život sa venoval zachovaniu miestnych slovenských tradícií. Angažovane pracoval na posilňovaní identity moďoróšskych Slovákov, neustále sa snažil o tesnú spoluprácu s miestnymi inštitúciami, občianskymi organizáciami, ako aj s obecnou samosprávou. Podieľal sa na nadviazaní priateľských stykov obce s osadami na Slovensku a podporoval ich udržiavanie. Za svoju činnosť na národnostnom poli sa stal držiteľom štátneho vyznamenania Pro Cultura Minoritatum Hungariae. Česť jeho pamiatke!

Hévizi Pál nyomában

87 éves korában meghalt Hévizi Pál, a szlovákok szíve és lelke Mogyoróson. Pali bácsi 1937. július 21-én született. Eredeti foglalkozása középiskolai tanár volt. Már fiatalkorában tagja lett a híres Mogyorósi fúvószenekarnak, amelynek harminc évig volt a vezetője. Vezetése alatt a zenekar arany

diplomát kapott a Magyar Fúvószenekarok Szövetségétől. 1994 - 2019- között a helyi Szlovák Önkormányzat elnöke, és mindenese volt. Továbbiakban igen nagy érdemei vannak a szlovák nyelvoktatás bevezetéséről a helyi óvodában és általános iskolában. Ebben a pozícióban

Szlovákságunk érdekeit képviselte. Több évig tagja volt az Országos Önkormányzat Közgyűlésének. Magyarország vezetése is szoros kapcsolatot tartott fenn a Szlovákok Szövetségével.

Egész életében a helyi szlovák hagyományok megőrzésének szentelte magát. Aktívan dolgozott a mogyorosi szlovákok identitásának erősítésén. Folyamatosan szoros együttműködésre törekedve a helyi intézményekkel, civil szervezetekkel és az önkormányzattal. A község és a szlovákiai települések közötti baráti kapcsolatok kiépítésében

való részvétel támogatta fenntartásukat. A nemzetiség területén végzett tevékenységéért Pro Cultura Minoriatatum Hungariae állami kitüntetésben részesült. Dicsőség az emlékének!

Kedves Barátom Pál!

Legyen Néked könnyű Mogyorósbánya temetőjének rögös földje, hiszen még idős korodban is sokat tettél a településért.

F R

Fight!

Harcoljatok! Mondta Trumf. Nem is sejtve, hogy ez magyarul azt jelenti: (ez) fáj!

Teljesen azonos kiejtéssel, 61 évvel Dallas után, a biztonsági örök egymást védték, és magukat

fedezték a cselekvés felvállalása helyett. Pedig a civilek folyamatosan mutogatták nekik a fegyvert.

Losonci Miklós

Versenyképtelen

Az elektromos autó. Csak több milliós állami támogatással lehetne eladni, és ingyenes feltöltési lehetőségekkel. A világításra méretezett hálózatunkat is meg kellene százszorozni. Az emberiség energiaéhsége kimeríthetetlen. Ellentétben a Föld tartalékaival. Urán 2-3 évtized, kőolaj 4-5 évtized, földgáz 6-7 évtized. A 2030 – as robbanómotor betiltást máris 2035- re toltta az Európai Unió, de az elektromos autózás akkor is kétszer drágább lesz a robbanómotornál.

Losonci Miklós

Gondviselés

Elsőáldozó koromban még nem tudtam különbséget tenni a paráznaság és garázdaság között, mivel nem ismertem, ezen szavak jelentését. Ezért az egyiket meggyóntam. Biztos, ami biztos. Az iskolában, egyből elkezdődött a német, majd orosz taníttatásom.

A gimnáziumban a francia az egyetemen pedig a lengyel nyelvé is. Az angol persze elérhetetlen volt, mert az használhatatlan lett volna. Sok könyvet átolvastam de „kötelező olvasmányt” egyet sem. Csak „végiglapoztam” őket, hogy

megírhassem az „olvasó naplót. Utolsó tini éveimben a katonaság gondoskodott rólam is.“

Megvédett a magánytól. Huszonötén „éltünk“ egy szobában. Korlátlanul ehettünk gyümölcsöt. Almát a pincéből, ami ősszel még finom volt, de következő őszig már földszagú és papír ízű.

Zöldség is korlátlanul volt a pincéből, vöröshagyma. Januárban ugyan három éjjel földön aludtunk, a hó eltakarítása után, cserében egész évben napi 16 órát bekötött és csatolt bakancsban „főzték“ a lábainkat 40 fokban is.

Tilos volt egyetlen gomb kigombolása is. Az Európai Unió is így gondoskodik rólunk. Megvéd minket az olcsó olajtól és földgáztól. A hittől és a családtól. A multikulturalizmussal, az abortusszal és a „családtervező” tablettával. Gondoskodik az Oroszország elleni háborús

részvételünkről, mint az első és második világháborúban. Gondoskodik az analfabéták általi megszállásunkról, és a nem átalakításnak nevezett ivartalanításról.

Losonci Miklós

Szárazság után szélvihar, eső

A tegnapi és a ma hajnali orkányszerű esőzés meghozta a gyümölcsét. Pilisszentlászlón, a hotel udvarán álló nagy platánfából egy hatalmas ágat leszakított a szél és az elektromos vezetékre esett. Szerencsére, hogy az ott lévő tuják felfogták az ágat és az nem esett le az úttestre és nem szakította le a vezetéket. A délutáni 13.35-ös autóbusz még el tudott menni, de az azt követő buszjárat, már csak

az elágazásnál vette fel az utasokat. A 14.35-ös busz utasait nem tudta felvenni a Fótéren, így a polgárőrök tartották a kapcsolatot a busz vezetőjével, azért, hogy egyetlen utas se kesse le a buszt. A tűzoltóság egy gépjárműfecskendővel és gépezetes tolólétrával érkezett a helyszínre.

A polgárőreink a tűzoltóság és az elektromos művek munkatársainak veszélyelhárítása idejére lezárta az útszakaszt és a forgalmat elterelte. 14.50-re a tűzoltók befejezték a veszély-elhárítási tevékenységüket, s ezt követően a polgárőrök is visszatérhettek családjukhoz. Az egyik helyszínt biztosító polgárőrünk elmondta, hogy a cukrászda dolgozója és a Hotel szomszédja is segítette a veszélyelhárításban részt vevő egységeket.

Pilisszentlászló, 2024. augusztus 18.

Pilisszentlászlói Polgárőr és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Tökéletesen megszervezett véletlen

Már megint a spanyolok nyerték az Európa bajnokságot. Egész Európában 17 órakor zárnak a boltok. Kivéve az „őrült spanyolokat”, akik akkor nyitnak újra, az ötórás szieszta után, és 22 óráig aktívak. Ráadásul 21 kor még az olaszoknál is 21 óra van.

A franciáknál és angoloknál még „csak” 20.

A spanyoloknál viszont csak 19.

Az egész Európa vért izzad az éjszakai futbalozástól, sőt még a szurkolástól is. „Az őrült spanyolok” viszont ilyenkor a legvirgoncabbak. Az egész hülye Európa pedig asszisztál a hülye spanyoloknak.

Losonci Miklós

A brüsszeli Európa Parlament

Egy régi olasz filmcímmel: „Őrült nők ketrece”. Amit egy magyar közmondás úgy mond, hogy: „bolond lyukból – bolond szél fúj”. „Véresmájú”

háborús úszító nőekkel, akik egyetlen másodpercig sem rohadtak katonabakancsban.

Losonci Miklós

Vándortábor Pilisszentlászló 2024

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai visszatérően ellenőrizték a Pilisszentlászlón kialakított vándortábort. Ezt a tevékenységet az előző években is végeztük, annak érdekében, hogy az ide, látogató gyermekek nyugodtan nyaralhassanak és a kirándulásiak alatt a

táborban hagyott tárgyaikat ne érje kár.

Több alkalommal önálló szolgálat keretében a Polgárőrség a Pilisszentlászló vándortábor helyszínén mozgóellenőrzést végzett. Duna-Ipoly Nemzeti Park örkerület-vezetőjével is végeztünk ott helyszíni ellenőrzést.

A vándortábor területén semmilyen említeni való közbiztonságot veszélyeztető cselekmény nem történt.

Pilisszentlászló, 2024. augusztus 29.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

FUHL IMRE Szemet szemért, fogat fogért?

Az alábbi cikket a Pozsonyban lévő Ján Kominensky egyetem bölcsészkar ujsáírói szakán végzett Imre öcsém írta 2001 – ben. Akkor bizony nagyon is aktuális volt. „Változnak az idők, s bennük változunk mi is” Így szól a hajdani közmondás. Két évtized alatt nagyott változott a világ, s benne változtunk mi is. Tehát, szó sincs már Magyarországon nemzetiségi ellentétekről! Igazándiból az egyszerű dolgos szorgos nemzetiségeink között soha nem is volt. Azt sajnos a mindenkorai politikai vezetés, egoista érvényesülése érdekében szította. A jelenlegi kormányunknak ez nem áll érdekében, hiszen minden nemzetiségi önkormányzatot igen komoly anyagiakkal támogat.

A provokációk, vagyis az állítólag büszke és bátor, a valóságban azonban rettenetesen gyáva szélsőségesek több mint felelőtlen tetteinek célja egyaránt lehet a nemzetiségi – kisebbségi polgárok megfélemlítése és a békés együttélés, valamint a szlovák – magyar kapcsolatok fejlődésének megzavarása. A magyarországi szlovák nemzetiség tagjai ellen intézett verbális támadások, elküldésük az anyjuk..., minimum az anyaországukba egyfelől, és az ún, magyar kártya előhúzása másfelől, de több más, a kölcsönös bizalmat romboló hasonló lépés is, nem kis mértékben abból a társadalmi vagy gazdasági feszültségből fakad,

amellyel valószínűleg még sokáig leszünk kénytelenek együtt élni. Ugyanakkor a szélsőséges megnyilvánulások megterhelik a szlovák – magyar kapcsolatokat, még ha ez nem is lenne feltétlenül szükséges. A teljesen rosszul, mondhatni primitíven értelmezett reciprocitás elvét, a „Szemet szemért, fogat fogért”jelszó jegyében végrehajtott cselekmények logikáját érthetjük ugyan, de semmivel és sehogyan sem menthetjük fel. Már csak azért sem, mert a történelemből jól ismert bűnbakkeresést juttatja eszünkbe, aminek köszönhetően elengedhetetlenül a mi nemzetiségünk (is) a támadások céltáblájává válik, amely ezt tényleg semmivel sem érdemelte ki. Hisz jól tudjuk, hogy a (szlovák kártya) Legendásan aszimmetrikus kettős identitással rendelkező és Magyarország iránt maximálisan lojális szlovákjainknak legalább annyira fájnak a szlovákiai magyarellenes támadások, mint a rasszizmus és idegengyűlölet velük szembeni megnyilvánulásai. Úgy tűnik, hogy bizonyos szélsőséges erőknél – vagy lehet, hogy tényleg csak egyes örült egyéneknek – nagyon fontos volt, hogy „adekvát” választ adjanak a hülye, és a szlovákokra egyáltalán nem jellemző, magyarellenes szlovákiai feliratokra.

F R

Gotthilf Schweickhardt

Távközlési vállalat szakembere 2024 Magyarország.

A mai napon történetet, muszáj elmesélnem, mert amióta lecseréltük a „lavóros” kapcsolatot, azóta szinte folyamatosnak nevezhető a vezetékes probléma.

A tv-ben időnként megáll az adás és utána egy – két másodperc múlva elindul. Ezt már kezdem megszokni.

Az új boxok kikapcsolnak, ismételten távirányítóval kell bekapcsolni. Egyik szakember azt mondja, hogy ki kell kapcsolni a TV nézés után, a másik azt, hogy nem kell kikapcsolni. Komoly szakmai hiányosság, hogy a szakemberek nem kapnak az új termék használatáról ismertetőt, vagy ha kaptak, nem érdekelte őket.

De a csúcs a mai nap. Nem tudtam az időközben kikapcsolt boxot a távirányítóval bekapcsolni. Semmi baj, szokásos módszerek, elemcsere, a ki és bekapcsoló gomb rövid, hosszabb idejű használata. a bokszt áramtalanítása, vezetékek, stb. Semmi eredmény. Felhívom a megadott négyjegyű telefonszámot. A női gépi hang felveszi a hibát. Nehezen eljutunk a távirányítóhoz. A távirányító televízióhoz történő ismételten hangolását elvégzem. Természetesen nem kapcsolja be a boxot a távirányító. Akkor elemcsere szükséges. Cseréljem ki az elemeket, és ha a hiba még mindig fennáll, akkor hívjam újra a központi gépi hangot

15 perc múlva. Mivel ezt a műveletet korábban elvégeztem, így úgy gondoltam, hogy hívom újra. Csoda történt a gép emlékezett a hibára, és amikor megtudta végre kapcsol egy személyt. Ez a személy a csúcsa volt a szakmaiságnak. Elutasított azokra a módszerekre, melyeket már korábban végigvittem. Mindenáron a boxon lévő reset gombot akarta velem megnyomatni. A gond, hogy nincs reset gomb. A csúcsok csúcsa az volt, amikor közölte, hogy áramtalanítsam a készüléket és nyomjak meg egy a bokszt elején lévő gombot, közben nézzem, hogy világít-e a piros led. Hát a piros led nem világított áramtalanítás alatt. Ekkor szinte elkezdtem síni, mert azért nem vagyok egy villamos szakember, de azt tudom, hogy áram nélkül még a led sem működik. Szomorúságot véltem felfedezni a szakember hangjában, amikor hallotta, hogy nem sikerült az áramforrás nélkül életet lehelni a ledbe. Majd közölte, hogy 72 órán belül ezen a telefonszámon felhív egy szerelő. Ekkor egy nagyon cseles kérdést tettem fel: azért, mert nem tudom nézni a televíziót kapok-e valamiféle kártalanítást. Közölte, hogy nem, de felajánlanak ingyenes mobil nettidőt. Ezek után már nem mertem semmit sem kérdezni, nehogy eláruljam tudatlanságomat a távközlés belső világáról. Szerencséje ennek a szolgáltatónak, hogy nem az Angol-szász jogrendszerben élünk.

Védjük együtt a természetet

A mai napon, 2024. augusztus 22-én Egyesültünk tagjai a DINPI szakemberével, Fehér Balázssal ismételten bejárta településünket, valamint az azt határoló erdőrészeket.

A közös területbejárás célja az egyik legismertebb özönnövény, vagyis a parlagfű jelenlétének ellenőrzése, illetve az erdei tavaink védelme volt.

Ellenőrzésünk során parlagfű jelenlétét nem észleltük, ellenben megállapítást nyert, hogy településünk határában az elmúlt évekhez képest

jóval több a le nem kaszált zöldterület.

Mivel a nyári szünidő és szabadságok időszaka még zajlik, így erdeinkben a hétköznapi ellenére jelentős volt a turista forgalom.

A közös szolgálat ismételten sok tapasztalattal és új ismeretekkel is járt, mivel

egyesületünk tagjai egyúttal Polgári Természetőrök is.

Pilisszentlászlói Polgárőr-és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

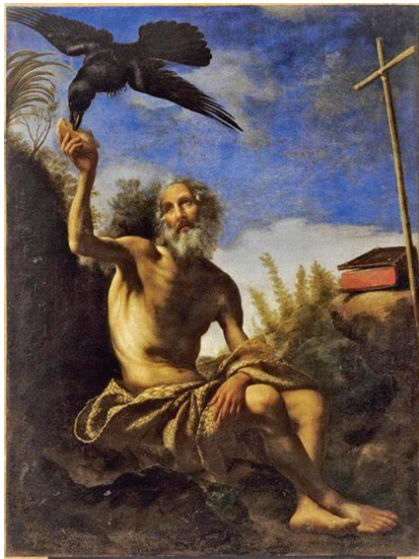
Szociális tűzifa iránti kérelem

Pilisszentlászló Község Önkormányzata 2024. évben is sikeres pályázatot nyújtott be a Belügyminisztérium által kiírt szociális célú tüzelőanyag vásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásra. Ennek keretében lehetősége van a

szociálisan rászoruló családoknak tűzifa igénylésre kérelem formájában. A kérelem benyújtásának határideje 2024. szeptember 30.

F R

Št'astný muž - Szerencsés ember

A mesebeli ország öreg királya súlyosan megbetegedett.

Tudós orvosai mindent megpróbáltak, de nem tudtak segíteni rajta.

- Egyetlen gyógyszer létezik csak ez ellen a kór ellen, közölte a királlyal a

legidősebb bölcs,. Ha találnál az országodban egy boldog embert, és annak az ingét magadra vennéd, meggyógyulnál...

A király fiai, nyomban útra is keltek, bejárták a

nagy ószláv bibirodalamat, de igazán boldog emberrel nem találkoztak. Fásultan csüggedten reményt veszelve indultak hazafelé. Újuk sötét erdőn át, vezetett. A fák közt pislákoló fényt pillantottak meg.

Közelebb érve egy kis barlang előtt találták magukat.

- Nem gyönyörű ez az este?! – mondta köszönés helyett a földön ülő férfi.

Olyan boldog vagyok, hogy megélhettem ezt a napot is. Hála legyen Istennek érte...

A királyfiak szíve nagyott dobant, úgy látszik, mégis találtak egy boldog embert. Elmondták, mi járatban vannak, és megkérték, hogy adja nekik az ingét, mert különben meghal az öreg király.

- Szívesen megtenném, mondta a boldog ember -, de ingem nekem még sohasem volt...

Ó szláv népmeséből fordította: F R

Tibor atya bölcs mondásainak gyűjteményéből

- Nem lehet elégszer ismételni az alapvetet, hogy csak akkor lehetünk boldogok, ha saját boldogságunkat mások boldogságában keressük.

- Az igazság gyakran sokáig alszik, de végül mégis felébred.

- A lét válna kibírhatatlanul unalmassá, ha nem próbálnánk megfejteni azokat a titkokat, amelyeket Isten elrejtett előttünk.

- Csak az a tiéd, amit nem veszthetsz el egy hajótöréskor.

- Ne aggódjatok tehát a holnap miatt, a holnap majd gondoskodik magáról. A mának elég a maga baja.

- Hiszek benne, hogy Isten irányítja a dolgokat, és neki nincs szüksége a tanácsaimra. Ha Isten vezet, akkor végül minden jóra fordul.

Min idegeskednék?

- Ahol csak lehet, tégy jót! Közben gondold arra, hogy aki szívében jó, azt a sors nem terheli nagy szenvedéssel

- Tartsd magad távol azoktól, akik le akarják törni az ambícióidat! A kis emberek mindig ezt teszik, de a nagyok éreztetik veled, hogy te is naggyá válhatsz

- Nem tudom, mit rejt sorsod, mosolyt hoz-e vagy könnyeket. Tanuld meg hát feledni a rosszat, s őrizd meg a boldog perceket.

- Az élet nem nagy áldozatokból és kötelességekből, hanem apró dolgokból áll, amelyek a hétköznapi mosolyok és kedvesség által nyerik el és tanítják meg a szívet

Jeles napok, dicső szentek szeptemberben

ROZÁLIA

szűz. Meghalt 1160 körül. Ünnepe: szeptember 4. Palermo védőszentje, Szinibaldi gróf leánya volt, s a Monte Pellegríne remetéje, ahol a legkeményebb önmegtagadásban és imádságban élte le életét. A 1624. évi dögvész idején fedeszték fel tetemeit. Hathatós közbenjárását kéri a pestises betegségben. Rozália a latinban: rózsákkal díszített.

VENCEL

vértanu. Meghalt 929. Ünnepe szeptember 28. Csehország védőszentje, az ország hercege volt. Életszentségét nagyanyjának Szent Ludmillának köszönhette. Mivel szüleivel szemben az országnagyok előtt nyíltan kijelentette, hogy az Egyház törvényei szerint akar uralkodni, orvtámadásnak esett áldozatul. Emlékét sok csoda őrzi. Vencel az ószlávban: dicsőségben ragyogó.

MIHÁLY FŐANGYAL

Ünnepe: szeptember 29. A Szentírás szerint Isten megteremtven a lelkeket, szabadakarattal ruházta fel őket. Ezzel némelyek visszaéltek, ezek a gonoszlelkek, vezérük Lucifer, a többiek megmaradtak Isten iránt való hűségben és engedelmisségben, ezek

az angyalok. Fejük Szent Mihály főangyal, ki a gonosz lelkek legyőzője és földi életünk üdvösségének közvetítője. Szent Mihály a temetők védőszentje (Szent Mihály lova,) továbbá a lovagiasság védője. Jelentése a zsidóban: Mi-cha-el = ki olyan mint az Isten.

Idegenforgalmi objektumunk

A tavalyi hosszabb stagnálást követően, késő ősszel ismét jó tempóban idult, illetve helyesebben folytatódott az építkezés. Olyan szép lendülettel, hogy nem csak tető alá került a nem akármilyen épület szerkezetépítése. Akkoriban, falunk első embere, Tóth Attila polgármester úr naponként, volt amikor többször is elment az építkezésre, és kisebb, nagyobb időt ott is töltött. Hétfégen bejárást tartott a jegyző hölgygel és különböző

feladatokat ellátó építészekkel.

Ennek eredményeképpen, mint azt a mellékelt fénykép is tanúsítja igen szép kivitelben elkészült az épület szerkezete és igen tetszetős lett annak homlokzata.

Mint az a képből kitűnik, lenne még ott mit tenni, hogy méltó környezetet kapjon a nem akármilyen létesítmény.

Bátorkodom reménykedni abban, hogy az új, ami talán nem is annyirta új testület, továbbra is támogatni fogja a létesítmény mielőbbi befejezését.

A mai szuperinflációs időkben minden tétlenkedő nap többletköltségeket jelent minden beruházásra. Megyünk az őszbe! Közeledik az „Öregek Napja“, amit jól szervezett munkával, na és természetesen megfelelő anyagi fedezettel, idén ott lehetne tartani.

Franyó Rudolf
építőmester

HUMOR

LESZ VACSORA

Gábor szakítva a falusi étellel Szentendrre nősült, ahol a közeli papírgyárban talált munkát. Egyik este mikor hazajött elkeseredve nézett körül a konyhában, és kiabálni kezdett az asszonnyal. - Most már elegendem van ebből! Hazatérek éhesen az egésznapos munkából és a vacsora sehol. Megyek a Béke étterembe! - Ne idegeskedj Gabikám, várj öt percet. - Lesz vacsora? - Nem, de felöltözök és megyek veled.

ISMERKEDÉS

Lackóval vidéken dolgoztunk, csak hétfőn jöttünk haza. A hosszú esték unalmában, Lackó hamar összebarátkozott egy odaválós leányzóval. A helyi vendéglő kerthelyiségében töltöttük a kellemes nyári estét. A lány odabújva barátomhoz, megkérdezte: - Kedves Lackó megteszel értem mindent, amit akarok? - Nem, nem drágám, annyit én nem bírok keresni.

A KÖHÖGŐ EMBEREK

Kemény hideg telek idején történt, a térdig érő hóban temetett a plébános úr. A temetésen résztvevők a hidegtől és a süvöltő szélről köhögésükkel zavarták a szertartást. A plébános úr félbeszakítva búcsúztató beszédét, hangosan megszólalt: - Emberek, aki köhög, nem temetem el!

KÉRJÉL NEKEM IS

Palkó barátjával találkozott a kocsmánál. Palkó megkérdezi: - Pajtikám, kérsz egy sört? - Kérek, hát! - Na, akkor kérjél nekem is, mert nincs egy vasam se!

SZEMÉSZETEN

Gizi néni lement Szentendrre, a szemészetre. Szemorvos, aki jól ismerte őt a humoráról megkérdezte: - Lát engem Gizi néni? - No, ne vicceljen már kedves doktor úr! Hogyne látnám. - Háta akkor minek jött ide? - kérdezte mosolyogva a szemorvos.

A LAKÓKOCSI

Az 1970-es években, amikor még üzemelt leányfalui camping történt. A közlekedési rendőrség megállított egy hátsó világítás nélkül közlekedő személygépkocsit: - Uram, mi van a hátsó lámpákkal? Vezető kiszáll a kocsiból, hátramegy, majd a fejét fogva felordít. - No, csak nyugodtan, hiszen semmi olyan nem történt, mi csak a világítás felől érdeklődtünk. - Mit érdekel a világítás, de nincs meg a lakókocsi az asszonnyal és a gyerekekkel.

ATTÓL FÜGG

Az esős idő miatt nem tudunk dolgozni, így kora délelőtt betértünk az egyik kocsmába. - Korán van még a sörhöz, mit iszunk, bort vagy pezsgőt? - kérdeztem Lackót. Lackó gondolkodást színlelve, szokásához híven jobb hüvelykujját nyalogatva válaszolt: - Az attól függ... - Mitől? - ... hogy ki fizet.

AKKOR MIÉRT

Szintén ugyanabban a kerthelyiségben történt. A szokásos esti sörözésnél az egyik helyi kőműves kolléga odakérezkedett az asztalunkhoz, majd együtt múltattuk az időt. Egymást váltva hordtuk asztalunkhoz a söroket. Mikor, már jól összemeledtünk a kőműves kollégával, Lackó megkérdezte tőle: - Ejnye Géza! Mit fog szólni a feleséged, ha ilyen részegen térsz haza? - Jaj kedves Lackó, nekem nincs feleségem! - Háta akkor meg miért mész későn?

MIÓTA MEGFENYEGETTEK

Községünkben többen dolgoztak Szentendrén egy komoly állami építőipari vállalatnál. A szentendrei építkezésre új építésvezetőt neveztek ki. A már nyugdíj előtt álló főnök Lénárd bácsi. Ebédidő közben beszélget beosztottjaival. - Maga mióta dolgozik a cégnél? - kérdezi Béla bácsit. - Mióta megfenyegettek, hogy kirúgnak. - válaszolta huncutul

Fogy népünk, egyre fogy

Nagyon rövid időn belül ismét három őslakosunktól kellett végső búcsút vennünk. Mindhárman ősi alapítók utódai voltak, akik

szintén itt az őseink által alapított községünk templom körüli sírkertjében, közöttük letek végső nyugalomra.

Végső búcsú

Ismét gyászol Pilisszentlászló lakossága. Dankovics Mihály halálával ismét apadt létszáma a helyi születésű lakóinknak. Temetésén állva gondolatok, emlékek kavargtak bennem. A szintén Mihály névre keresztelt bátyám csak egy évvel később született, így jó barátságban voltak. Én éppen tíz évvel később születtem, de attól viszont még igen jó kapcsolatba kerültem legénykoromban Mihállyal. Bátyám, fiatalkori tragikus halála után, még inkább nőtt barátságunk. Nos, erre való tekintettel igyekszem néhány sorom erejével megemlékezni Mihályra, idősebb barátomra.

A PILISSZENTLÁSZLÓN SZÜLETTEK anyakönyvében lévő beírás szerint, igen kedves idősebb barátom 1939. december 7. csütörtöki napon látta meg a napvilágot. Édesapja Dankovics József, édesanyja Rezsnyák Etel. Az akkori szokásoknak (előírásoknak) megfelelően azon hét vasárnapján Fekete Béla plébánosunk által lett megkeresztelve. A kersztszülői megtiszteltetést, de mondhatni felelőséget, Csernyík Mihály bányász, és felesége Krkos Katalin vállalták fel. Az akkori kornak megfelelően, Mihály keresztényi életet élt. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a háborút követő első békeévben első áldozott. Az általános iskola nyolcadik osztályába járt, mikor 1953. június végén bérállkozott. Derék, szorgalmas fiatalemberként huszonhárom éves korában kötött házasságot. Házasságából két leánya Margit és

Erzsébet született, akik szintén szülőfalujukban letek boldogulásra. Többek közt, a Pilisi Parkerdészet műszaki csoportjában is dolgozott, ahol nagyon megbecsült embere volt csoportjának. Miután már ifju koromban alig húsz évesen kisiparos lettem, többször dolgoztunk együtt, és sok „trükköt” – tanultam tőle szakmailag. Elvállalt feladatát mindig igen komoly felelőséggel végezte. Nem volt bőbeszédű, de határozott, és mágiákusan rendszerető. Kítűzött céljától el nem tért. Önzetlenül segítette, a gyengébbeket, tehát jó lelkű volt. Talán éppen ezért nem igazán tudott beilleszkedni, ebbe a rohanó, és ennél fogva számára embertelen világba.

Mihály barátom humánusságára jellemző, hogy nagyon szerette az erdőt, és annak magányosságát. Pedáns rendszeretete olyan erős volt, hogy szinte azt mondanám, hogy irigyeltem érte. Az egyik legkedvesebb „öreg” barátom igen nagy tisztelettel búcsúzik - leányától, Margittól, vejétől, Bélától. – Erzsébettől és vejétől, Misitől. – Unokáitól és dédunokáitól.

Kedves idősebb barátom Mihály, küzdelmes életed után nyugodjál békében. Legyen néked könnyű a pilisi föld, melyet annyira szeretted.

A gyászoló család - családok nevében engedjék meg tisztelt olvasóim, hogy megköszönjem mindazok részvételét, akik elkísérték Őt utolsó útjára, a pilisszentlászlói temetőben.

F R

Kosznovszki Attila korai halála

Kosznovszki Attila ifjú barátomat, korán szólította magához az Úr. Attila barátomról sok, igen sok jót lehetne írni. Ugyanakkor oly nagy volt a szerénysége, hogy ezt minden bizsonnyal nem is kíváná. Tehát csak tömören, csak a lényegét, de azért minden lényegest az élete delején a túlvilágra

távozott ifjú barátomról.

- 1969. November 6. született Szentendrén a Szülőotthonban. Édesanyja Genszki Ilona, Édesapja Kosznovszki Jenő, mindketten ősi szentlászlói családok leszármazottjai. (Érdekességként meg kell említenem, hogy azon a

napon, négy Pilisszentlászlói szülők gyermeke látta meg a napvilágot ugyanabban a szülőotthonban.) Általános iskolai tanulmányait itt helyben, Pilisszentlászlón végezte. Később nehézgépkezelőnek tanult, majd kiváló eredménnyel sikeres vizsgát tett. Ifju kora ellenére, szorgalmának és tudásának köszönhetően előkelő helyet foglalt el tanult mesterségében. Odaadóan szívvel lélekkel végezte munkáját. Szabadidejében sem ült tétlenül „babérjain”. Ilyenkor az erdőben fakitermeléssel foglalkozott. Ebben szintén jeleskedett azzal, hogy a leglehetősebb, legnehezebb helyekről is kidöntötte, és feldolgozta majd elszállította a fát. Jóindulatú beállítottsága révén nagyon sok barátja volt. Jómagam személy szerint az anyai nagyapjától Genszki Istvántól örökölt humorát szerettem. Ezzel a tömör, de senkit nem bántó humorával, egy kis kocsmai disputa alkalmával mindig magával ragadta és mosolyra fakasztotta baráti körét. Ugyanakkor a

humorától függetlenül segítőkész és önzetlen ember volt.

Betegségének híre, minden ismerősét megrendítette. Ezt a hosszú időt mindvégig méltósággal viselte. Amíg az egészsége engedte idejét az erdőben – és szerettei között töltötte. Végül Augusztus 5., életének 64 évében elhunyt.

Fájó szívvel búcsúzik tőle:

Édesanyja, nagybátyja Pisti, testvére Béla, unokatestvérei, keresztfia Laci, Edit és annak fia Jani, felesége és gyermekei. Továbbá barátai, osztálytársai, munkatársai, s mindenki más, aki ismerte és szerette őt.

Kedves néhai ifjú barátom Attila, rövidre szabott, de annál inkább tartalmas szorgos-dolgos életed véget ért, nyugodjál békében elődeid között, a Pilisszentlászló temetőjében, és legyen Neked könnyű annak rögös földje!

F R

A következő halottunk Melicher Györgyné szül.: Dombai Julianna

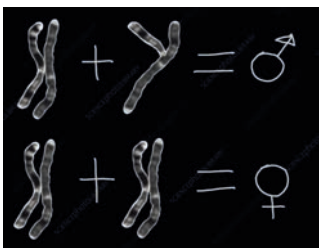
Juliannával (Julkával) - egy évében születtem. Julianna viszont, idősebb nővérei után mintegy két évtizeddel kicsit kései gyerekként 1949. október 27. látta meg a napvilágot itt Pilisszentlászlón. Így mint „év vesztes” egy osztállyal alattam járt a helyi általános iskolába. Édesapja Dombai János, édesanyja, Dombai Júlia, mindketten helybeli születésű gazdálkodók voltak. Julka szülei, apai nagyapám volt házával szemben laktak, Az ulicska – utcácska, de hivatalosan későbbi magyar elnevezéssel, a Dózsa György utca, végén a Szentendrei utca sarkán. Az akkori plébánosunk Szakszon Dezső még születése napján

megkeresztelte. A keresztszülői feladatokat Dombai János, és Vanyák Ilona vállalta magára. Julka, kissé visszahúzódó, de nagyon igazságérzelmű életet élt. Nagyon jó lelkű és mindenkivel kedves asszonyka volt. Leánya távolabbi vidékre ment férjhez, így férje halálát követően haláláig apja nevére keresztelt György, akit ifjú barátomként tisztellek, gondoskodott róla haláláig.

Kedves Julka! Legyeb Néked is könnyű szülőfalud temetőjének rögös földje.

F R

Hazugság

Hogy mindenki olyan nemű, amilyen lenni akar. Az xy kromoszómájúak férfiak, az x x – esek nők. A természet törvényeit még a politika is képtelen felülírni. Még egyetlen gyermeket sem szült férfi, és nemzett

nő. Nem az útlevelel dönti el a nemet, hanem a nem az útlevelel nemi bejegyzését.

Losonci Miklós

TALLÓZÁS

Monarchia korabeli szlovák lapokból

Kuriózum számba megy egy nagyronal drótos esete (a korabeli dokumentumok alapján az esemény valóban megtörtént.)

Szökött fegyenc támadta meg, puskával a kezében lepte meg, s követelte a – na mi egyebet, mint a pénzt, levegőből akkoriban sem lehetett megélni. A drótos látta, hogy tehetetlen a fegyverrel szemben, fogta hát a pénzes zacskóját, s széles mozdulattal kiborította a fűbe tartalmát.

- Rajta kapard össze, én is így szedegettem össze!
- kiáltotta. Kétségbesesett gesztus volt ez inkább, semmint ravasz csselfogás, hanem mikor látta, hogy a férfi ráveti magát a szertegurult pénzre, ráugrott, pedig tudta, most már nem is a pénzéért küzd, hanem a pusztta életéért. Az ügyes erős drótos nem bánta az ütéseket, sikerült kosarából előkapnia egy darab drótot, s mielőtt a tolvaj észbekapott volna, összekötözte a kezést. Mint valami megvadult bikát vezette a dróton a fáig, és hozzákötözte. Aztán boldogan, hogy megmenekült a veszedelemtől, összeszedte a pénzét.

S hiába ígért fűt-fát a fegyenc, hiába könyörgött könnyes szemmel, a drótos hajhatatlan maradt: fogta a flintát és elindult a legközelebbi faluba jelenteni az esetet. Alighogy kiért az erdőből, hajdúkkal találkozott, akik tüstént rárontottak, ki ő, mi ő, és ugyan honnét van neki puskája... Igencsak meglepődtek, mikor a drótos elmondta, mi történt, nem akarták elhinni, hogy a szökött fegyenc a rablógyilkos, akit napok óta hasztalan üldöznek, ott áll a fához kötözve, mint a kezes bárány. Egdicsérték a drótost, meg is jutalmazták, s mert szép szál legény volt, ráadásult kiszolgált

katona, és szemmel láthatóan bátor fiatalember, megpróbálták rábeszélni, hogy álljon közéjük.

A drótos megköszönte az elismerő szavakat és a jutalmat, az egyenruhás szolgálatot azonban nem vállalta.

Végül egy újságcikk az egyik bécsi lapból, melyet egy szlovák lapban is megjelentettek.

Az utóbbi fagyos napok egyikén történt. Néhány éhségtől és hidegtől vacogó kis drótos állt Alselgrund külváros egyik forgalmas utcájának a sarkán. Az arra járók között volt egy igen jól öltözött pár, úr és hölgy. A fiúk nekik is elrebegették halk kérelmüket, de hasztalan. Hirtelen utánuk iramodik az egyik hét éves korú drótos fiúcska és kiáltozik: „Kérem, kérem, uraság!” Az úr hátrapillant, látja a futva közeledő rongyos gyereket, bosszúsan odahajít neki egy krajcárt, de a fiú nem áll meg, fut tovább kiáltozva: „Kérem, kérem!” Végre a pár megáll, és a hölgy matani kezd magán, nem vesztett-e el valamit. De bizony elvesztett. A kis drótos mikor azok ketten már messze jártak, észrevette, hogy a hülgly kezéről valami fényes pottyán a sárba. Értékes aranykarkötő volt az, amit a legényke átnyújtott rémült tulajdonosának. A hölgy kísézője elővett egy aranyat és a fiú kezébe nyomta. S a mi gazdag Jankónk a boldogságtól cigánykereket hányva sietett vissza társaihoz az utcasarokra.

Segítsen a jó Isten, szegény Tátra alji gyermek, hogy haláلودig megtarthatd szívednek és lelkiismeretednek tisztaságát. – teszi hozzá végezetül az Obzor cikke.

Hol tartunk a kommunizmus építésében?

- Szólt a vicc a Kádár rendszerben.
- Most szedjük fel az alapokat, - szólt a csattanója.
Pedig 2000-re ingyen lakásokat ígért a kommunizmus a Holdon és kirándulásokat a Marsra. Ehelyett fizetős internetet kaptunk és fizetős mobiltelefonokat. Az egész emberiség megrögzött hazudozó. Az ígérgetés is olyan, mint a

fenyegetőzés: nem kerül pénzbe. A múltat lehet kutatni, de megérteni alig lehetséges.

Tárgyak töredéke kerül elő, de a gondolatok, érzelmek elvesztek. A jövő viszont kifürkészhetetlen.

Losonci Miklós mérnök tanár

SZENT GELLÉRT PÜSPÖK

Budapesten, az Erzsébet-híddal szemben a régi Kelenhegy sziklái között áll Jankovics Gyula gyönyörű alkotása, az első magyar vértanúnak, Szent Gellértnek hatalmas bronzszobra. A szobor magasra emelt jobbában a szent keresztet tartja a magyarok városa fölé, hirdetvén ezzel, hogy a nemzet a kereszt jegyében született, és annak

védelme alatt áll. Gellért volt a magyar nép első nagy térítője.

Származását tekintve viszont nem magyar: az Itáliában született főpapot a véletlen hozta hazánkba. Életének eseményeit két legenda őrizte meg. Azonban ezektől

függetlenül életét és személyiségét a már rendelkezésre álló biztos adatok alapján is meg lehet ismerni. Szent Gellért Velencében született előkelő patricius családból 980 körül. A születése napja miatt György névre keresztelték. Ötévesen halálos beteg lett, a velencei bencés kolostorban, gondos ápolásban részesült, sokat imádkoztak érte, a boldog szülők Istennek ajánlották. A bencés rendbe lépett, szépen sajátította el a tudományokat és a szentek tudományát. Szerzetesi kötelességeit pontosan teljesítette, sokat vezekelt. Amikor atyja szentföldi zarándoklaton vértanúhalált szenvedett, felvette apja nevét, a Gellért nevet. Nemsokára édesanyja is meghalt, ettől kezdve még lelkesebben tanult, böjtölt. 143 Gyorsan haladt a rendi ranglétrán is, ami nagyon nehezére esett. Szeretett volna egyszerű szerzetes maradni, nem szívesen vállalta a vezetéssel járó kötelezettségeket, de rendtársai meggyőzték. 1015 táján szentföldi látogatásra indult. Vihar miatt csaknem hajótörést

szenvedtek, végül is a bóra nevű adriai vihar Szent András szigetére sodorta őket. Itt, ezen a dalmáciai szigeten találkozott Razin (Gaudenciusz) panonhalmi apáttal. Az apát biztatta, jöjjön Magyarországra, hithirdetőnek. Székesfehérvárra érkezve István király elé vezették, aki azonnal felismerte csodálatos képességeit, Imre herceg

nevelését bízta Gelléltre. Hét évig foglalkozott Gellért a herceggel, utána Bakonybélre vonult vissza, imádság, böjt, tanulás következett. 1028 táján István megszervezte a csanádi püspökséget, ennek vezetését

Gelléltre bízta. Az új püspök sokat utazott, nem lovon, hanem szekéren. István halála után háborúskodások kezdődtek, Vata vezetésével pogánylázadás tört ki. A király-jelöltek próbáltak rendet teremteni, Endre és Levente is. 1046-ban Gellért a hercegek elé utazott több püspök kíséretében a pesti révhez, a mai Erzsébet-híd tájékára. Itt hatalmas felizgatott tömeg kiabált, tüntetett, kövekkel dobált. Gellért ekkor még sértetlen maradt. Imádkozott ellenségeiért, áldást osztogatott. A lázongók kiragadták kocsijából, a Gellért-hegy tetejéről egy kétkerekű kordéval letaszították. A zuhanás ugyan végzetes volt, de lenn még a tomboló pogányok átszúrták. Ideiglenesen Pesten temették el, pár év múlva a marosvári székesegyházba szállították. 1083-ban avatták szentté, Csanádon. Ünnepeit szeptember 24. már 1092-óta meleg szeretettel ünnepeljük.

KISBOLDOGASSZONY

Az ünnep kialakulása, története

Az ünnep időpontja, szeptember 8-a eredetileg annak a jeruzsálemi templomnak a felszentelési dátuma volt, amely azon a helyen épült – a jeruzsálemi Bethesda fürdő közelében –, ahol a hagyomány szerint Szent Joachimnak és Szent Annának, Szűz Mária szüleinek háza állt, és ahol így Szűz Mária született. Ez az 5. században felszentelt templom ma is áll, Szent Annának szentelve. A dátum továbbá Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepe, december 8-a után kilenc hónappal van, így kronológiailag is illeszkedik a katolikus ünnepkörbe.

Az ünnepet a keleti kereszténység az ötödik, a nyugati a 7. századtól kezdve tartja, a nyugati egyházi naptárba valószínűleg I. Szergiusz pápa iktatta be. IV. Ince pápa a 13. században nyolcaddal rendelkező kiemelt ünneppé tette. 1955-ben, a liturgikus naptár rendezésekor XII. Piusz pápa a hozzá kapcsolt nyolcadot eltörölte. Magyar Kisboldogasszony elnevezésére a 15. századtól kezdve vannak adatok. A 18.-19 századtól kezdve számos hozzá kapcsolódó népszokásról tudunk hazánkban. Ma Magyarországon közel 180 Kisboldogasszony-templom vagy kápolna van, melyeknek általában ezen a napon van a búcsújuk. A legismertebb magyarországi ilyen zarándokhely a máriaremetei Kisboldogasszony-templom, ahol már számos csoda és jelenés történt.

NÉPSZOKÁSOK

Ennek a napnak a hajnalát a hívők a szabadban várták, és „csatlakoztak az angyalokhoz”, akik a mennyben örvendeztek a Szűzanya születésén. Az ünnep egyik antifonájának szövege így szól: „Boldog vagy szentséges Szűz Mária és minden dicséretre méltó, mert belőled támadt az igazság Napja, Krisztus, a mi Istenünk.” A néphit szerint aki érdemes volt rá, az megláthatta a felkelő napban Szűz Máriát.

A Kisboldogasszony-búcsúkra tartó zarándoklatok – más búcsús menetekhez hasonlóan – énekes, imádságos vonulást jelentenek. A hordozható Mária-szobrot leányok viszik magasba emelve, a menet elejét ministráns fiúk vezetik.

Ha nem tudták Egyed napján elvetni az őszi búzát, akkor azt Kisboldogasszony napján tették meg. A szárított búzát szétterítették, hogy a pap szenteltvízzel meghintse, miközben a jelenlévők imádkoztak. A Balaton környékén és Göcsejben Istent kérték, hogy szentelje meg harmattal a vetni szánt búzát, az „Úristen szentelje meg” ima kéréssel. Majd vetésnél a megüresedett zsákokat feldobálva kérték Istent, hogy olyan nagyra növessze a gabonát. Az ilyen gabona bőven terem, és nem üszkösödik meg. Ha ezen a napon esik az eső, akkor nem alkalmas az idő a vetésre.

A népi megfigyeléshez tartozik, hogy a fecskék ezen a napon hagyják el Európa ezen részét, hogy a Közel-Kelet érintésével délre költözzenek.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015